

НАСЛЕДНИК МАКЕЯ

ДРУГІ СЫН
ДРУГОГА ЧАЛАВЕКА
КРАІНЫ

СТАР. 5

БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ХЛЕБНАЕ МЕСЦА

Прэзідэнцкая кампанія-2011 пачалася

Пасля бізнесменаў, што праштрафіліся, зладзеяватых чыноўнікамі і дырэктарамі, занадта актыўных апазіцыянераў турэмныя нары прапаноўваюцца лаяльным палітыкам, якія праявілі "недальнабачнасць і блізарукасць".

ПАПЕРАДЗЕ БАЦЬКІ

Нядаўна нечакана быў арыштаваны намеснік старшыні Ліберальна-дэмакратычнай партыі, дэпутат Мінскага гарадскога савета дэпутатаў Уладзімір Карунас, які да таго ж дзве апошнія прэзідэнцкія кампаніі (2001 і 2006 гадоў) кіраваў перадвыбарным штабам свайго непасрэднага патрона — Сяргея Гайдукевіча.

Праўда, нечакана — гэта толькі на першы погляд.

Амаль адразу пасля арышту расшыраны Вышэйшы Савет ЛДП зацвердзіў праграму патэнцыяльнага кандыдата ў прэзідэнты ад гэтай партыі на выбарах 2011 года Сяргея Гайдукевіча. Сярод іншага там ёсць два вельмі цікавыя пункты — аб прызнанні Абхазіі і Паўднёвой Асечіі, а таксама пераход Беларусі на расійскі рубель.

Атрымліваецца, што Сяргей Васілевіч вырашыў у такіх адчувальных пытаннях, як прызнанне двух каўказскіх

ТУТ ЦЯПЕР

СТАР. 6

СВЯЯ БЕЛАРУСЬ

ПРАПАГАНДА
У... ІНТЕРНЕЦЕ

15.07-21.07.2009 г.

Сцэнарыі правядзення прэзідэнцкіх выбараў вельмі падобныя адзін на аднаго

рэспублік і пераход на адзіную грашовую адзінку, бегчы паперадзе бацькі.

Раней жа, падчас напружанаага перыяду беларуска-расійскай малочнай вайны, лідэр беларускіх ліберал-дэмакрататаў ездзіў у Москву на нейкія, па яго слоўах, сур'ёзныя перамовы.

Перамовы прыпалі якраз на той момант, калі высокопаслаўленая крыніца ў адміністрацыі расійскага прэзідэнта заявіла праз адно даволі ўплывовасе інфармацыйнае агенцтва аб тым, што, "мяркуючы па ўсім, Аляксандру Лукашэнку надакучыла быць прэзідэнтам".

А яшчэ раней Сяргей Гайдукевіч банальна выпаў з абоймы новага складу парламента. Хоць быццам бы нічога не перашкоджала яму зноў набыць дэпутацкі значок.

І ВЯЛІЗНАЯ СУМА ГРОШАЙ У ЗАНАЧЦЫ

І вось цяпер арыштоўваюць яго правую руку, якая адказвала за ўсе істотныя, у тым ліку і далікатныя ўнутрыпартыйныя пытанні. Арыштоўваюць за хабар у 9 тысяч долараў. А пры арышце, па нашай інфармацыі, яшчэ знаходзяць вялізную суму грошай. Эта ў сцілага члена камісіі гарсавета па будаўніцтве, ваеннага пенсіянера... Можна, канечно, дапусціць, што Карунас, што называецца, "зяляцеў" у першы раз, спакусіўся на лёгкія, але злачынныя гроши. Аднак можна і палічыць, што другая асoba ЛДП гэтым займалася і раней. Калі гэта так, то чаму Карунаса вырашылі пазбавіць дэпутацкага імунітэту менавіта цяпер?

РЭПЛІКА Ў ТЭМУ

Лідэр расійскіх ліберал-дэмакрататаў, віцэ-спікер расійскай Дзярждумы Уладзімір Жырыноўскі: "Мы ўжо дапамагалі ўсяму свету, нам завінавацілі 150 мільярдаў долараў. ... Усе, хто бяруць, — гэта лайдакі, ашуканцы, яны ніколі не вернуць. Прэзідэнт Беларусі Лукашэнка не робіць нічога. Калі б не дапамога Расіі ў 50 мільярдаў долараў, беларусы даўно б выгналі Лукашэнку".

Працяг на стар. 3

SOS!

Ваўкаўскі прадпрымальнік Мікалай Аўтуховіч з 16 ліпеня спыняе галадоўку. Аб гэтым БелаПАНу паведаміў адвакат Аўтуховіча Павел Сапелкі.

АЎТУХОВІЧ СПЫНЯЕ ГАЛАДОЎКУ

Галадоўка доўжыцца трох месяцаў — з 16 красавіка. За гэты час зняволены паходзеў на 35 кілаграмаў.

На словах адваката, стан здароўя Аўтоховіча "крытычны": "Ён ужо дайшоў да такога стану, калі кожны рух ці перамяшчэнне даюцца з цяжкасцю і адгукаюцца слабасцю".

Прадпрымальнік спыняе галадоўку ў адказ на просьбы Сапелкі. "Мне Аўтуховіч патрэбны як бок абароны ў судзе, — сказаў адвакат. — Справа ўжо падышла да таго моманту, калі трэба знаёміцца з ёй, выпрацоўваць лінію абароны. У галадаючым становішчы зрабіць гэта паўнавартасна Аўтуховіч не зможа".

Мікалай Аўтуховіч і яшчэ два актыўісты прадпрымальніцкага руху з Ваўкаўскім — Юрый Ляўонаў і Уладзімір Асіпенка — былі затрыманы 8 лютага з санкцыяй пракурора Гродзенскай вобласці (абвінавачанне па арт. 218 Крымінальнага кодэкса (наўмыснае знішчэнне альбо пашкоджанне маёмасці).

Праваабаронцы лічаць затрыманых палітычнымі вязнямі, звязаныя з асуджэннем Уладзіміра Ляўонаў і Асіпенка. Ужо былі судзімы і прызнаны міжнароднай супольнасцю вязнямі сумлення.

**СЯРГЕЙ ПУЛЬША,
АЛЕНА СПАСЮК**

ЦІ ЛІЧЫЦЕ ВЫ “СЛАВЯНСКІ БАЗАР” ГОРДАСЦЮ БЕЛАРУСАЎ?

**ЗМІЦЕР ПАДБЯРЭЗСКІ,
МУЗЫЧНЫ КРЫТЫК:**

“ФЕСТЫВАЛЬ З ГОДУ Ў ГОД
ПАЎТАРАЕ САМ СЯБЕ”.

— Наконт нацыянальнай гордасці можна было б спрачацца, шчыра кажучы. Таму што калі паглядзеце на нашу музичную спадчыну, то мы выразна бачым наступнае. Напрыклад, у Беларусі няма ніводнага сапраўднага фестывалю этнамузыкі, то бок музыкі, заснаванай на нашых традыцыях. Упор робіцца на чыста папсовых фестываль. І таму ў мяне ёсьць вялікія сумневы наконт таго, каб называць яго нацыянальнай гордасцю. Гэта вялікае, маштабнае мерапрыемства, часткова звязанае з палітыкай. Аднак з чыста музычнага пункта гледжання мне гэта не цікава. Апошні раз я там быў у 2001 годзе. Зайтра еду туды прэзентаваць сваю энцыклапедыю. Але не думаю, што за гэты час нешта там істотна змянілася. Бо ўжо пачынаючы з канца 90-х фестываль з году ў год паўтараў сам сябе.

ТАЦЯНА КАРПІЛОВІЧ, МУЗЫКА:

“БЕЗ ЗАХОДНІХ ЗОРАК ПРА МІЖНАРОДНЫ ЎЗРОВЕНЬ
МОЖНА ЗАБЫЦЬ”.

— З кожным годам “Славянскі базар” становіцца менш цікавым. Чым яны выхваляюцца? Што гэтаму конкурсу аналагу няма, бо канкурсанты выступаюць пад аркестр? Але для прафесійнага аркестра вялікай цяжкасці не складае сыграць, што называецца, у жывую. На слых жа ніхто не падыгрывае, бо прадастаўляюцца партытуры. Многа гучыць хітоў мінулых гадоў! Для такога ўзроўню аркестра, які шмат канцэртую, ніякай проблемы падыграць няма. А больш нічым, акрамя “жывога” аркестра, “Славянскі базар” пахвастацца не можа. Зоркі — адны і тыя ж твары з году ў год, журы — таксама адны і тыя ж твары пастаянны. Адна і тая ж кампашка з Pacii, якая забірае, напэуна, асноўны ганарапарны куш. І гэта вельмі раздражненне. Як быццам Баскаў і Пугачова — недасягальны ўзровень, на які беларусы павінны маліцца. А чаму б не запрасіць якую Каас? Ці Х'юстан? А без заходніх зорак пра які міжнародны ўзровень можна казаць? Гэта расійскі міжсабойчык.

АЎТАРЫТЭТНА

МИНІСТР КУЛЬТУРЫ БЕЛАРУСІ ПАВЕЛ ЛАТУШКА:

 — Высокі ўзровень выканальніцкага майстэрства прадэмансстралі ўсе ўдзельнікі XVIII Міжнароднага конкурсу выканайцаў эстраднай песні “Віцебск-2009”. Вострая барацьба, што разгарнулася за прызовыя месцы, паказала, як павысіцца ўзровень удзельнікаў конкурсу. Прымэнна, што выхадцы з Беларусі прадэмансстралі добрыя вакальныя даныя. Асабліва хочацца адзначыць моцную гомельскую пеўчую школу.

(Уладальнік Гран-пры сёлетняга конкурсу Дзмітрый Даніленка, які прадстаўляў Pacio, і беларус Андрэй Коласаў, уладальнік другой прэміі, з'яўляюцца выхаванцамі гомельскага педагога.)

Арганізаваць спевы на выдатнай сцэне – малавата для фестывалю нацыянальнага маштабу

**АЛЯКСАНДР КУЛІНКОВІЧ,
РОК-МУЗЫКА:**

“ВЕЛЬМІ ПАФАСНАЕ МЕРАПРЫ-
ЕМСТВА”.

— Эта шараговы канцэрт, вельмі моцна разрэкламаваны па тэлеку. Не больш за тое. Не лічу, што там нешта выбітнае адбываеца ці нейкія выбітныя людзі выступаюць. Звычайны, добра прапіраны фестываль. У май жыцці ён ніяк не прысутнічае. Я не думаю, што ў яго ёсьць нейкай будучыні ў выглядзе фестывалю єўрапейскага маштабу, не кажучы ўжо пра сусветны. Ніводнае падобнае мерапрыемства, што ладзіцца ў Беларусі, ніколі далёка не пойдзе, бо там выступаюць тыя, хто “павінен” выступаць. Як і на “Еўрабачанне” — пасылаюць тых, каго “трэба” паслаць, а не тых, хто рэальная можа перамагчы. Так і “Славянскі базар”. Вельмі палітызаванае мерапрыемства, вельмі пафаснае. І вельмі лаяльнае.

ЮРЫ ХАШЧАВАЦКІ, КІНАРЭЖЫСЁР:

“ГЭТА ПАЛІЦЭЙСКІ ФЕСТЫВАЛЬ”.

— Што тычыцца “Славянскага базару”, то ён ніяк не можа быць нацыянальнай гордасцю. Ёю не бываюць базары. Прочыма папсы, якая там гучыць, — гэта нацыянальная ганьба. Я не супраць лёгкай прысутнасці папсы ў нашым жыцці. Але такое папсовое мора, як там, гэта жах. На жаль, базар прысутнічае ў май жыцці, бо жонка яго слухае, і ён мне з суседняга пакоя замінае: пастаянна даносяцца з тэлевізара папсовыя дзяялі. Але пачынаць трэба з АМАПа. Ён з'яўляеца пераможцам гэтага конкурсу папсы. Асабіста я ў Віцебску сёння бачу крутую паліцэйскую аперацию, што там адбываеца. Гэта па-за межамі разумення таго, што такое маствацтва і людскія зносіны. Такога не бывае ў Еўропе: у Парыже, Берліне, Амстэрдаме столькі паліцэйскіх не пабачыш. А тут быццам свята — і такі шмон!

ЗМІЦЕР ВАЙЦЮШКЕВІЧ, МУЗЫКА:

“САМАЕ ЦІКАВАЕ АДБЫВАЕЦЦА ПА-ЗА ГАЛОЎНАЙ
СЦЭНАЙ”.

— І “Славянскі базар”, і беларуская прырода, і ўсмешкі беларускіх дзяўчычат могуць быць нацыянальнай беларускай гордасцю. Я не супраць гэтага фестывалю. Я не бачу праблемы ў тым, што “Славянскі базар” існуе. Насамрэч, там шмат рознага адбываеца. Не толькі на вялікай сцэне, якая мне не зусім цікавая. Ёсьць сцэна, нябачная шырокаму колу слухачоў. Менавіта тая праграма, што адбываеца па-за тэлеэкранам, можа лічыцца і гордасцю, і развіццём культурным. І хочаш не хочаш, а ў Віцебску зараз культурнае жыццё багацейшае, чым дзе кольквец у Беларусі. Я там быў не раз. І з “Крыві”, і без “Крыві”. Сольна таксама выступаў. Атмасфера там розная: хто п’е, хто не п’е, хто проста адпачывае. Адным словам, паўнавартасны фестываль.

Заканчэнне.
Пачатак на стар. 1

Дарэчы, паводле нашай інфармацыі, Уладзімір Карунас стаў дэпутатам гарсавета, нават не з'яўляючыся жыхаром Мінска. Наколькі нам вядома, ён дагэтуль жыве ў Фаніпалі. Для нашага выдання Алег Маркевіч сказаў, што тут вельмі шмат пытанняў: "Чаму чалавека без адпаведнай адукацыі ўзялі ў камісію па будаўніцтве, пасаду ў якой, мяркуючы па ўсім, ён успрыняў як

ПОГЛЯД З БОКУ

Палітолаг Аляксандр Філіпчык для "Тут і цяпер" вылучыў сваю версію таго, што адбылося: "Думаю, што ўсё дастаткова проста. Як бы там ні было, але Гайдукевіч крышку раскручаны ў масавай свядомасці. Ён ніколі не хаваў сваёй праразіскай накіраванасці. А гэтыя два фактары плюс трэці — Расія, магчыма, пачала рэальнна шукаць альтэрнатыву Лукашэнку ў 2011 годзе — пачынаючы адгырываніем даволі сур'ёзную ролю. Праўда, калі шчыра, то наўрад ці Гайдукевіч пры ўсім жаданні зможа скласці сур'ёзную канкурэнцыю Аляксандру Рыгоравічу на наступных презідэнцкіх выбарах. Хіба што яму станецца вельмі актыўна дапамагаць расійская палітэхнолагі і багачы. Ну і навошта гэты галаўны боль нашаму презідэнту?"

Аб тым, навошта патрэбен такі галаўны боль кіраўніцтву ЛДП, можна толькі здагадвацца. Няўжо так вабіць "хлебнае" презідэнцкае месца?

З інтэрв'ю Аляксандра Лукашэнкі аўстрыйскай газете Die Presse вынікае, што кіраўнік Беларусі сам сябе пераконвае: "Верным путём ідёте, товарищи". І ісці цяперашнім шляхам ён збіраецца яшчэ вельмі працяглы час...

Традыцыйна Лукашэнка пакрытыкаваў і Захад, і Усход. Праўда, гэтым разам вельмі сціпла. Еўрасаюзу дасталася ўсяго толькі пару кіламетраў з прычыны таго, што ён надта заборакратызаваны. Як звычайна, Лукашэнка не заўважыў бервяно ва ўласным воку. Бюрократыя ў Беларусі пераўзыходзіць еўрапейскую на некалькі парадкаў. Дзеля барацьбы з ёй Лукашэнка нават падпісаў адмысловую дырэктыву, якая паспяхова патанула ў кабінетах чыноўнікаў.

Расія атрымала сваю порцию крытыкі за тое, што хваравіта ўспрымае контакты Беларусі з Захадам. Акрамя таго, Маскве ўскосна, але моцна папала за альтэрнатыўную праекты транзіту энерганосбітаў кшталту БТС-2 і "Паўночнага патоку". Лукашэнка выказаў сумніў, што з гэтага наогул нешта атрымаецца.

— Ну, ператворыцца ў

ХЛЕБНАЕ МЕСЦА

хлебнае месца? Чаму ніхто не ўспомніў пра тое, як Карунас пасля скандалу вакол скрадання маёмасці ў яго вайсковай часці сышоў з арміі? Чаму Гайдукевіч цяпер не абараняе свайго намесніка, які патрапіў за краты?"

ХМАРЫ НАД НЕПАТАП-ЛЯЛЬНЫМ ГАЙДУКЕВІЧАМ

Ужо даволі працяглы час

Ліберальна-дэмакратычную партыю суправаджаюць гучныя скандалы. То з яе складу, моцна ляпнуўшы дзвярамі, выходзяць былыя намеснікі старшыні партыі Аляксандр Рабатай і Алег Маркевіч, а разам з імі і нямала шараговых членоў партыі. То ў друку актыўна абмяркоўваецца магчымая прыналежнасць кіраўніцтва ЛДП да нелегальнага бізнесу ў Іраку. То прасочваецца інфармацыя аб тым, што падчас презідэнцкай кампаніі-2006 Ліберальна-дэмакратычная партыя нават... не збірала подпісы за вылучэнне Гайдукевіча кандыдатам у презідэнты.

Праўда, скандал з быльмі намеснікамі заканчваецца тым, што на самога Маркевіча заводзяць крымінальную справу за скрадзеную партыйную пячатку.

"Народная воля", якая надрукавала падрабязнасці іракскіх схем ЛДП, атрымала ў судзе буйны штраф. А інфармацыя

Сяргею Гайдукевічу (на фота справа) цяпер трэба ўсур'ёз задумацца, якую гуляць «партыю ў шахматы»

про фактывнае "дynamam" апошній презідэнцкай кампаніі была "гнеўна" абергнута выскокімі функцыянарамі ЛДП.

Цяпер жа "раптоўна" столькі хмар згусцілася над галавой некалі непатапляльнага Гайдукевіча, які доўгі час атаясмліваўся з апазыцыяй і які быў пакрыты гэтай жа апазыцыяй незлічонымі практиёнамі...

ВІКТАР АЛЯШКЕВІЧ

КАНСЕРВА АД ЛУКАШЭНКІ

брудную лужыну Балтыка, — насурочыў кіраўнік Беларусі. — Уявіце, мільёны тон нафты будуць перавозіцца па Балтыцы дадаткова. Гэта трэба?

Раней Лукашэнка не быў прымечаны ў праяўленні вялікай увагі да экалагічных проблем. Але ягоны клопат пра Балтыку цалкам зразумелы: калі вышэйзгаданыя праекты запрацуяць, Беларусь страціць на транзіце сотні мільёнаў долараў. Таму Лукашэнка настойліва робіць антырэкламу згаданым расійскім праектам.

Але ж пытанне пра саюзную дзяржаву па-ранейшаму застаецца на парадку дня. Больш за тое, Лукашэнка ў чарговы раз заяўві, што беларусы і расейцы — "адзін народ", і дадаў, што перадумовы для аўяднання захоўваюцца на 100%. Перашкаджаюць гэтыму толькі асабістая амбіцыі некаторых кіраўнікоў Расіі. Імёны Лукашэнка не называў, але і так зразумела, хто ў Маскве прымае раашэнні.

Але самае цікавае і несуцшальнае — гэта ацэнка ўнутранай сітуацыі, якую зрабіў

Аляксандр Лукашэнка. Ён падчаркнуў настойвае на тым, што дэмакраты ў Беларусі не менш, чым на Захадзе. На гэта журнالіст Die Presse заўважыў, што адным з паказычыкаў дэмакратыі з'яўляеца зменнасць улады. А Лукашэнка, акрамя таго, што сам 15 гадоў прымае ў руках презідэнцкую уладу, яшчэ і сцвярджае, што перадасць яе малодшаму сыну. Кіраўнік Беларусі адказаў, што гэта ён так жартуе. Сам ён гаворыць, што наўрад ці будзе на чале Беларусі праз 10 год, але...

Але пазбяўляць народ права абраць сябе не збіраецца. Тэх-

нічна ж забяспечыць гэта можна і ў 2019-м, і ў 2029-м...

Захаду ж Лукашэнка пранаваў не вылучаць нейкія ўмовы, а давяраць адно адна-му. Толькі падстаў для гэтага няшмат. Летась, напярэдадні выбараў, Лукашэнка кулуарна абяцаў уплывовым еўрапейскім чыноўнікам, што ў палату прадстаўнікоў трапіць шэраг прадстаўнікоў апазіцыі. Аднак у выніку ва ўсіх 110 акругах у першым жа туры перамаглі кандыдаты ад улады.

Усё цудоўна, паводле Лукашэнкі, і ў нашай эканамічнай мадэлі. Асобныя ж цяжкасці звязаны звыключна з сусветным крызісам. Ніводнай унутранай прычыны, якая б вяла да эканамічных праблем, кіраўнік Беларусі не бачыць. Больш за тое, Лукашэнка сцвярджае, што ўмовы для прадпрымальніцтва ў Беларусі ўжо сёняння, прынамсі, нягоршыя, чым у Германіі ці Аўстрыі. "Таму калі нам гавораць, што трэба аслабіць ціск на бізнес, я адказваю: "Гасподзь з вамі, куды больш?" — адзначаў кіраўнік Беларусі.

З гэтага вынікае, што існуючую мадэль Лукашэнка лічыць амаль што ідэальнаў. Таму ні пра палітычную, ні пра эканамічную лібералізацыю можна нават не марыць. І тыя, хто разлічвае, што перамены ў нашай краіне адбудуцца (хай сабе і вельмі павольна) з ласкай ўлады, моцна памыляюцца. Мэта цяперашняга кіраўніцтва — кансервацыя існуючага становішча.

ВАЛЯНЦІН СЫЧ

ЗАПЛАЦІУ ПАДАТАК — АТРЫМАЙ ГРОШЫ

Змены ў падатковым заканадаўстве Беларусі, што адбыліся на пачатку года, прывялі да адзінай 12-працэнтнай стаўкі падаходнага падатку і адмены даведак аб даходах, дазволілі грамадзянам атрымоўваць вылікі ад медыцынскай страхоўкі, а ў некаторых выпадках і ўвогуле пазбавіца ад падатковых выплат.

ВЫЛІКІ ПА ЗАРПЛАЦЕ

Паняцца сукупнага гадавога даходу цяпер не існуе — прыбытак грамадзян і вылікі з яго разглядаюцца бухгалтарам на асноўным месцы працы чалавека штомесяц. Асаба, якая мяняе месца працы ў сярэдзіне месяца, можа атрымаваць вылікі на абодвух месцах.

— Да ўвядзення змен у заканадаўства чалавек мог атрымліваць вылікі па асноўным месцы працы альбо ў падатковых органах. Зараз вылікі налічваюцца толькі па асноўным месцы працы, а ў падатковых органах — толькі

пры яго адсутнасці, — патлумачыла карэспандэнту «Тут і цяпер» Любоў Патапчук, начальнік аддзела кантролю за падаткаабкладаннем фізічных асоб, іншых даходаў і збораў інспекцыі Міністэрства па падатках і зборах Рэспублікі Беларусь па Фрунзенскім раёне № 1 Мінска. — Змены закранулы таксама і паняцце базавых велічынь. Вылікі цяпер пра-

Многія дагэтуль не ведаюць, што са сваіх падаткаў можна атрымліваць гроши

чэнні базавай велічыні сумы вылікаў застануцца ў пропіса-

поўнай яе выплаты.

Атрымліваць гэтыя від вылікаў можа толькі адзін чалавек — на квітанцы аб аплаце вучобы падатковымі органамі ці бухгалтарам ставіца спецыяльны штамп аб атрыманні.

З гэтага года ўведзены новы від вылікаў — у памерах страхавых узносаў па дагаворах добраахвотнага страхавання жыцця, дадатковай пенсіі тэрмінам не менш як на пяць гадоў, а таксама па дагаворах добраахвотнага страхавання медыцынскіх расходаў (незалежна ад тэрміну страхавання).

Атрымаць вылік па страхаванні можна двумя спосабамі: штомесячна ў памеры не больш як дзве базавыя велічыні незалежна ад памеру выплачаных за страхаванне грошай і аднаразова ў суме 24-х базавых велічынь. Калі сума страхавання перавышае 24 базавыя, атрымаць вылік за гэту розніцу не ўдасца.

ВЫЛІКІ ПА НАВУЧАННІ І СТРАХОЎЦЫ
Працоўны чалавек, які атрымлівае першую адукцыю за гроши (завочна ці стацыянарна), мае права атрымаваць вылікі на суму, патрачаную на вучобу. Калі колькасць грошай, заплачаных за навучанне, перавышае суму даходаў за месяц, падатак увогуле не спаганяецца з зарплаты, а рэшткі сумы за навучанне пераносіцца на іншыя перыяды да

атрымаць вылікі ў памеры сумы, патрачанай на будаўніцтва ці куплю жыля, можна пры ўмове, што асаба значыцца ў чарзе грамадзян, якія маюць патрэбу ў жыллі.

ІРЫНА СІНІЦА
Фота аўтара

БЫЛО	СТАЛА
Падаткаабкладанне нарасцяочымі рахункамі з пачатку года	Падаткаабкладанне і налічэнне ўсіх вылікаў штомесяц
Прагрэсійная шкала падатковай стаўкі ў залежнасці ад сумы даходу: 9%, 15%, 20%, 25% альбо 30%	Плоская шкала падатковай стаўкі: адзіні падатак для грамадзян — 12%, для Парка вышэйшых тэхналогій засталося 9%, дзе індывідуальных прадпрыемнікаў стала 15%
Стандартныя вылікі	
Вылік з зарплаты ў памеры адной базавай велічыні за кожны месяц блгучага года	Вылік 250 000 рублёў з зарплаты памерам менш за 1,5 мільёна ў месяц. Калі зарплата большая, вылікай няма. Калі ў які-небудзь месяц даходу не было, вылікі па гэтым перыядзе таксама не налічваюцца
Вылік у дзве базавыя велічыні на кожнае дзіця ці ўтрыманца. Калі ў сям'і тро і больш дзяцей або дзіця-інвалід, вылікі прадастаўляюцца бацькам у дзвойным памеры на кожнае дзіця (140 тысяч рублёў). Двайныя вылікі на кожнага з дзяцей прадугледжаны таксама для ўдаўкоў, бацькоў-адзіночак, апекуну і папячыцеляў	Вылік у 70 000 на кожнае дзіця ці ўтрыманца. Калі ў сям'і тро і больш дзяцей або дзіця-інвалід, вылікі прадастаўляюцца бацькам у дзвойным памеры на кожнае дзіця (140 тысяч рублёў). Двайныя вылікі на кожнага з дзяцей прадугледжаны таксама для ўдаўкоў, бацькоў-адзіночак, апекуну і папячыцеляў
Вылік 10 базавых велічынь штомесяц інвалідам 1-й і 2-й групы, ветэранам вайны і прыраўнаваным да іх (афганцы, вязні), ліквідатарам чарнобыльскай авары. Калі адзін чалавек падпадае пад дзве і больш катэгорыі з пералічанага, ён атрымоўвае вылік у памеры не больш за дзесяць базавых велічынь	Вылік 350 тысяч рублёў штомесяц інвалідам 1-й і 2-й групы, ветэранам вайны і прыраўнаваным да іх (афганцы, вязні), ліквідатарам чарнобыльскай авары. Калі адзін чалавек падпадае пад дзве і больш катэгорыі з пералічанага, ён атрымоўвае вылік у памеры не больш за дзесяць базавых велічынь
Сацыяльныя вылікі	
Вылік атрымлівае сам наўчэнец (наўчэнка), які працуе, яго бацькі ці жонка (муж)	Вылік атрымлівае сам наўчэнец (наўчэнка), які працуе, яго бацькі, жонка (муж), сваяк або апекун, які аплачвае вучобу
Не было	Вылік у памеры страхавых узносаў па дагаворах добраахвотнага страхавання жыцця, дадатковай пенсіі і добраахвотнага страхавання медыцынскіх расходаў
Маёмасныя вылікі	
Вылік атрымлівае ўласнік кватэры або асобы, якія значацца разам з ім у чарзе на паляпшэнне жыллёвых умоў, альбо грамадзянін, які даказаў у судзе, што ён з'яўляецца членам сям'і	Вылік атрымлівае ўласнік кватэры, асобы, якія значацца разам з ім у чарзе на паляпшэнне жыллёвых умоў, альбо грамадзянін, які даказаў у судзе, што ён з'яўляецца членам сям'і

ДАРЕЧЫ

КАМЕНТАР АЛЯКСЕЯ, МАДЭРАТАРА ІНТЭРНЕТ-САЙТА:

— Плоская шкала падаходнага падатку — прагрэсійная з'ява ў эканоміцы. Ад падатковых змен выйгралі перш за ўсё маладыя і энергічныя людзі: якія б мільёны яны ні зараблялі, будучы аддавацца дзяржаве толькі 12%. Бюджэтныя работнікі і пенсіянеры адназначна прайграли. Раней яны плацілі толькі 9% ад зарплаты, а зараз падатак для іх павысіўся, а даход не падрос, але ж гэта іх праблемы.

Не так даўно ў сям'і кірауніка Адміністрацыі презідэнта Уладзіміра Макея і вядомай беларускай актрысы Веры Паляковай нарадзіўся сын. Як стала вядома выданню "Тут і цяпер", хлопчыка назвалі Арцёмам.

Людзей заўсёды цікавіць прыватнае жыццё палітыкаў, артыстаў, акадэмікаў, хоцуць тყыа гэтага ці не. За публічнымі і ўпływowымі асобамі ўвесь час нехта назірае, іх паводзіны і дзеянні абміркоўваюць калі не на старонках прэсы, то ледзь не на кожнай кухні. І калі не хапае адкрытай, дакладнай і праверанай інфармацыі, людзі абавязкова нешта самі сабе дадумваюць, дакручваюць... У гэтым сэнсе "зорная" сям'я Веры Паляковай і Уладзіміра Макея — не выключэнне.

Так, да нядайняга часу хадзілі чуткі пра тое, што быццам бы жонка кірауніка Адміністрацыі презідэнта вырашила раджаць дзіця не ў Беларусі, а за мяжой. І калі група беларускіх журналістаў, якая ехала на сесію ПАСЕ ў Страсбург, выпадкова сустрэла Уладзіміра Макея ў аэропорце ў Франкфурце, з'явілася версія, што Вера Палякова ўсё ж выбрала для родаў нямецкую клініку.

Насамрэч Вера нарадзіла дзіця, як кажуць, па месцы прапіскі — у радзільнім доме № 7 Мінска. І роды прайшли

НОВЫ НАСЛЕДНІК МАКЕЯ

добра, без усялякіх ускладненняў. Шчаслівая маці і сын ужо дома.

У раддоме кажуць, што запрашалі маладую маці абавязкова прыйсці да іх ёшчэ — толькі ўжо за дзяўчынкай. На што Палякова адказала жартам: маўляў, дзякую за запрашэнне, але цяпер, напэўна, ужо буду чакаць унучку.

"Я, безумоўна, задаволена, што нарадзіўся хлопчык, — і старэйшы сын таксама рады, што цяпер у яго ёсьць брат. Галоўнае, каб здаровенькі быў. Дыў кажуць, што аднапольых дзяцей лягчэй выхоўваць, бо ужо ведаеш, што і як. А ўвогуле, дзеци, гэта, канешне, вялікая радасць і шчасце!"

Вера Палякова не ўтойвае, што ёй будзе дапамагаць дзягідаць сына няня.

"Яна для нас ужо як член сям'і, — шчыра дзяліца актрыса. — На працягу чатырох гадоў яна дапамагала выхоўваць старэйшага сына. І я не бачу ў гэтым нічога дрэннага. Наадварот, добра, калі ёсьць каму паклапаўцца пра дзяцей у час, калі бацькі занятыя справамі. І магу сказаць, што няню старэйшы сын часам больш слухае, чым мяне. Пры мне ён можа крыху і пакарынічаць, а пры ёй — не..."

Варта адзначыць, што Вера Палякова амаль да самых родаў з'яўлялася ў кадры —

НЕСАКРЭТНЫЯ МАТЭРЫЯЛЫ

Вера ПАЛЯКОВА нарадзілася ў 1978 годзе. Вядомая актрыса. Скончыла Беларускую дзяржаўную акадэмію мастацтваў.

Шлюбам з Уладзімірам Макеем пабралася ў 2007 годзе.

Працуе ў Тэатры-студыі кінаакцёра. У 2007 годзе выпустила альбом песень "Актрыса".

Ад першага шлюбу мае дзесяцігадовага сына Дзяніса.

Уладзімір МАКЕЙ нарадзіўся 5 жніўня 1958 года.

Палкоунік запасу. Разведчык. Дыпламат. Ужо даволі даўно лічыцца адным з самых упływowых чыноўнікаў Беларусі.

Мае дарослага сына. Як ужо не раз паведамлялася, Віталь Макей працуе першым сакратаром амбасады Беларусі ў Аўстрый.

ЗА КАДРАМ

Вядома, што кіраунік Адміністрацыі презідэнта Уладзімір Макей не любіць, калі абміркоўваюць яго асабістасць. І, як кажуць добрыя знаёмы Макея, яму было б значна прасцей і спакайней, калі б яго жонка была непублічным чалавекам. Але так вось здарылася...

"Закулісны" інфармацыі пра Уладзіміра Макея няшмат. Напрыклад, вядома, што ён нарадзіўся ў Гродзенскай вобласці, але ні ў адной афіцыйнай крыніцы не пазначана, з якой вёскі ці раёна ён паходзіць, дзе сёння жывуць ягоныя бацькі. Адны кажуць, што ў Макея ёсьць родны брат, які займаецца прадпрымальніцтвам. Іншыя сцвярджжаюць, што ў яго ёсьць сястра...

Многія чыноўнікі са стажам лічаць: чым менш пра іх пішуць медыя і менш вядома пра іх слабыя месцы, тым менш шанцаў выклікаць раздражненне з боку кірауніка дзяржавы. І больш шанцаў на паспяховую кар'еру.

Людзі ад улады даволі часта ў прыватных размовах адзначаюць: у Беларусі, на жаль, створана такая сістэма, што любая, нават самая бяскрывідная і прыемная інфармацыя можа выйсці для цябе бокам, якую б пасаду ты ні займаў.

ПАЛІНА ПАЎЛАВА, спецыяльна для svabodaby.net.

ПОГЛЯД ЗБОКУ

НИНА СТУЖЫНСКАЯ:
"КОЖНЫ МАЕ ПРАВА НА АСАБІСТАЕ
ЖЫЦЦЁ..."

Старшыня Беларускай жаночай ліги, гісторык і маці дваіх дзяцей Ніна Стужынская лічыць, што многія высокія беларускія чыноўнікі проста не могуць прызвычаіцца да таго, што яны — публічныя людзі, якія мусяць паводзіць сябе адпаведна.

— На мой погляд, за Веру Палякову і Уладзіміра Макея можна толькі парадавацца, — выказвае свае думкі Ніна Іванаўна. — Ёсьць прыемная нагода павіншаваць іх, што ў іх так добра ўсё атрымалася. Што ёсьць каканне, ёсьць дзеци ў шлюбе. А выносіць падрабязнасці на широкую публіку альбо не выносіць — гэта,

канешне, іх асабістая справа. А раптам сурочачы іх шчасце?

З іншага боку, і Вера Палякова, і Уладзімір Макей — публічная асобы. І яны павінны быць падрыхтаваны да таго, што іх прыватным жыццём будуть цікавіцца. А многія чыноўнікі, якія з'яўляюцца публічнымі асобамі, проста не прызыўчайліся да гэтага, бо раней не было такої традыцыі празрыстасці. Не было нават такога паняцця, як "зорка на палітычным небасхіле". Усе "зоркі" былі па дазволу зверху... Ці варта мяняць традыцыю? У мяне на гэты конт своеасаблівы погляд: кожны мае права на асабістасць жыццё. Калі чалавек старанна ахоўвае асабістасць жыццё, то я лічу, што не варта ўмешвашца. Пры гэтым не сакрэт, што ёсьць людзі, якія самі шукаюць нагоду, каб толькі засвяціцца на старонках сродкаў масавай інфармацыі. Прыдумляюць скандалы, выстаўляюць на паказ нават нейкія інтymныя рэчы. Так што ўсё залежыць ад самога чалавека — хоча ён распавядадаць пра сябе альбо не

Нядайна ў Нацыянальнай бібліятэцы з помпай адбылася прэзентацыя афіцыйнага інтэрнэт-сайту Беларусі — краінавага парталу Belarus.by, на які ўскладзена задача змяніць негатывны вобраз Беларусі за мяжой. Ці значыць гэта, што на хвалі абвешчанай лібералізацыі ўлады змянілі сваё стаўленне да сеців? І ці можа інтэрнэт паўплываць на палітыку?

ПА СЛЯДАХ ЛОРДА БЭЛА?

На прэзентацыі праекта **першы намеснік старшыні Адміністрацыі презідэнта Наталля Пяткевіч** заявіла, што абноўлены Belarus.by стане інтэрнэт-тварам Беларусі. “Проблема ў тым, што пра Беларусь (у свеце. — Рэд.) ведаюць не тое, што ёсьць насамрэч, і ўсё гэта дзякуючы асобным айчынным СMI і інтэрнэт-ресурсам, якія чамусыці паказаюць не краіну, а нейкія асобныя праявы, прычым суб'ектыўны погляд на іх... Праанализаваўшы інтэрнэт-прастору, мы зразумелі, што гэта, напэўна, наша памылка, што мы не можам годна сябе прадстравіць: якія мы ёсьць насамрэч, якая прыгажосць ёсьць у нашай краіне, што мы робім і як, чым мы жывём”.

Па некаторых пытаннях шматмоўны рэурс прадстаўляе наўздрождзі незаангажаваную, як для афіцыёзнага праекта, інфармацыю кшталту старонкі для замежных гей-турыстаў ці інвалідаў, дзе канстатуецца, што ў гэтых пытаннях у Беларусі не ўсё так добра, як на Захадзе.

Нагадаем, летась стала вя-

УЛАДА БУДЗЕ ПІЯРЫЦЬ СВАЮ БЕЛАРУСЬ ПРАЗ ІНТЭРНЭТ

Наталля Пяткевіч упэўнена, што Belarus.by хутка заваёве папулярнасць не толькі ў Беларусі, але і па-за яе межамі

дома, што беларускія ўлады нанялі ангельскага піяршчыка лорда Цімаці Бэла для паляпшэння іміджу Беларусі ў свеце, якая дагэтуль аса-

інтэрнэту, і новы “Закон аб СMI” 2008 года сеціва абмінуў. Няўжо заміж таго, каб уціскаць байнэт, улады вырашылі пашыраць уласную пра- паганду ў ім?

Пры гэтым Аляксандр Лукашэнка, які, паводле слоў ягона- га прэс-сакратара, знаёміца з інфарма- цыяй з інтэрнэту як па падрыхтаваных аглядах, так і самастойна, неаднаразова публічна называў інтэрнэт сметніцай. Апошні раз — падчас веснавога выступу ў парламенце. Сёлета ж у ходзе сус- трэчы з презідэнтам Патрыяршы Экзарх усея Беларусі Мітрапаліт Філарэт выказаў думку, што Беларусі варта пацікавіцца кітайскім досведам рэгулювання інтэр- нэту. Праўда, заява выклікала рэзка адмоўную рэакцыю

Няўжо заміж таго, каб уціскаць байнэт, улады вырашылі пашыраць уласную пра- паганду ў ім?

цыруеца на Захадзе выключна з Чарнобылем і “апошнім дыктатарам Еўропы”. У аўта- рытэтных заходніх СMI пачала з'яўляцца становчая інфарма- цыя пра Беларусь, у Лондане прайшоў інвестфорум. У той жа час пасля шматлікіх заявў і запалохванні незалежнага грамадства ўлады адмовіліся ад заканадаўчага рэгулювання

Маскоўскага патрыярхату і не атрымала працягу з вуснаў беларускіх чыноўнікаў.

“НЕ НАРАКАЙ НА ЛЮСТЭРКА”

Адказаючы на пытанне парталу TUT.BY, **намеснік ген- дырэктара БелТА і адзін з кіраўнікоў праекта Belarus.by Iгар Луцкі** выказаў упэўненасць, што пра- пагандовыя інтэрнэт-ресурсы палепшаць імідж Беларусі. “Найперш яны мусіць паказаць краіну з ін- шага боку, бо нам бы вельмі не хацелася, каб інфармацыя ў сеціве была прадстаўлена аднабакова. Чаму нехта пра- нас можа пісаць, а мы самі не можам рабіць гэта правиль- на?” — сказаў ён.

Медыя-эксперт Паўлюк Быкоўскі заўвараже, што га- лоўны бар’ер паміж Беларусью і светам у сеціве — моўны. “Калі б беларусы часцей гава-

ТОП-10 ЗГАДАК ПРА БЕЛАРУСЬ У ІНТЭРНЭЦЕ

На прэзентацыі Belarus.by Наталля Пяткевіч заявила: “Пасля аналізу з дапамогай пошукавіка па слову “Бела- русь” інтэрнэт-рэсурсаў часам складваеца ўражанне, што Беларусь — гэта мі- тынгі, дэмансіяцыі, і нічо- га станоўчага тут не адбы- ваецца”. Мы набралі “Belarus” у самай папулярнай у свеце пошукавай сістэме Google і вось што атрымалі.

1. Артыкул з інтэрнэт-эн- цыклапедыі Wikipedia.
2. Virtual Guide — сайт пра Беларусь, створа- ны эмігрантамі ў ЗША.
3. Фірма-дыстырыбутар па продажы трактароў “Беларус” у ЗША.
4. Дапаможнік па Бела- русі ад найпапулярнейшай амерыканскай гід-кампаніі для пада- рожнікаў Lonely Planet.
5. Інфармацыя пра Бела- русь на сайце Дзярж- дэпа ЗША.
6. Даведка пра краіну на сайце карпарацыі BBC.
7. Belarus.net — даўно памерлы праект “аб Беларусі для замеж- ных бізнесмэнau”.
8. Матэрыялы пра краіну на сайце Бібліятэki Кангрэсу ЗША.
9. Інфармацыя пра краіну на партале Yahoo!
10. Сайт беларускай амба- сады ў ЗША і Мексіцы.

рылі ў інтэрнэце па-ангельску, іх бы часцей чыталі за мяжой. А там чытаюць, бо нават некаторыя беларускія жарты трапляюць у справа-дачы Дзярждэпа ЗША, — расправёй карэспандэнту “Тут і цяпер” палітычны аглядальнік што- тыднёвіка “Белорусы и ры- нок”. — Безумоўна, ёсьць мно- гія пытанні, пра якія ўлады могуць самастойна распавес- ці ў інтэрнэце. Аднак найперш трэба змяніць сама жыццё, і тады не прыйдзеца нара- каць на крывое люстэрка”.

ЯЗЭП ШЧАБЛОУСКІ

ДАРЭЧЫ

ВЯЛІКАЯ ПАЛІТЫКА І ІНТЭРНЭТ

На Захадзе інтэрнэт ужо гадоў пяць ёсьць неад'емным склад- никам вялікай палітыкі. З апошніх прыкладаў: падчас вайны з ХАМАС Міністэрства замежных спраў Ізраіля зладзіла адмыс-ловую прэс-канферэнцыю праз сістэму мікраблогаў Twitter, пасля чаго пытанні і адказы былі апублікованы ў афіцыйным палітычным блогу краіны.

Дзякуючы інтэрнэт-тэхнолагіям кандыдат у презідэнты ЗША Барак Абама згуртаваў вакол сябе 13 мільёнаў актыўных пры- ўльнікаў, якія дапамагалі яму перамагчы. Менавіта праз сеціва чарнаскуры палітык сабраў значную частку ад агульнай сумы ў 700 млн долараў, ахвяраваных людзьмі на яго выбарчую кам- панію.

Ён ездіць на машина-амфібії, катаецца на аэрасанях і марыць пра свой самалёт

Былы вайсковец, а цяпер **пенсіянер з горада Слоніма Гродзенская вобласці Іван Духоўнік** разам сасваймснам Жанам праславіліся далёка за межамі раёна. Сын і бацька вядомыя як аматары змайстраваць што-небудзь сваімі рукамі. Ix вынаходствы дзівяць сваёй арыгінальнасцю.

КУРАТНІК АСВЯТЛЯЕЦЦА ПРЫ ДАПАМОЗЕ ВЕТРАКА

“Некалькі гадоў таму мы з сынам зрабілі драўляны вятрак, паставілі яго ў двары хаты. Такога ўжо сапраўды ні ў каго няма не толькі ў Слоніме, але і ў Гродзенскай вобласці, — распавядае Іван Духоўнік. — Электраэнергія, яку ён выпрацоўвае, ідзе на асвятленне куратніка, дзе птушкі нясуцца круглы год”.

Распрацоўка ветрака, па словах Івана Уладзіміравіча, не заняла шмат часу, як, між іншым, і працэс яго вырабу.

“Канструкцыя даволі простая, затое якую карысць прыносіць!” — кажа Іван Духоўнік.

Па словах слонімскага вынаходніка, вятрак патрабуе дапрацоўкі.

“Трэба яшчэ рэдуктар ставіць, каб праца ветрака не залежала ад прыродных умоў. А на сённяшні дзень ён выпрацоўвае 12 вольт, і гэтага хапае. Хоць можна было б зрабіць і большай магутнасці. Яшчэ адна перавага ветрака — ён кратой адганяе. Праз трубу ў зямлю ідзе вібрацыя, якую гэтыя зваркі не пераносяць. Таму мой агарод краты не капаюць”, —

Насельніцтва Магілёўскага рэгіёна (дарэчы, адзінага ў краіне, дзе дагэтуль не удалося аднавіць даваенную колькасць людзей) імкліва памянаеца.

На пачатак 2009 года, напрыклад, у Бялыніцкім раёне пражывала 19,9 тыс. чалавек, альбо на 2 адсоткі менш, чым у пачатку 2008 года. Параўнанем: у 1933 годзе ў раёне пражывала больш як 54 тысячи чалавек, у 2005 — 23 тысячи, у 2007 — 21 тысяча. А сёння — менш за 20 тысяч.

Яшчэ больш занядбала выглядае па гэтым паказчыку Круглянскі раён. Колькасць

рассказвае Іван Уладзіміравіч.

Ва ўмовах энергетычнага крызісу распрацоўку слонімца маглі бы выкарыстаць і прыватныя гаспадаркі, і птушкафабрыкі. Іван Уладзіміравіч і гатовы распавесці пра сваю вынаходку, але, па словах вынаходні-

Ветракі Духоўніка як слонімская горадасць

ка, ніхто не цікавіцца яго распрацоўкамі.

“Ды я для сябе раблю, для сям'і. І пакуль што ў мяне няма часу займацца вынаходніцтвам больш сур'ёзна, выходзіць на новы ўзровень”, — гаворыць Іван Духоўнік.

А ЧАМУ Б АЭРАСАНІ НЕ ЗРАБІЦЬ?

Трохі пазней Іван і Жан Духоўнікі задумалі змайстраваць аэрасані.

“Проста падумалі, што нядрэнна было б на аэрасанях узімку катаца. Забава ўнукам, ды і мне таксама, — кажа Іван Духоўнік. — Працаўца над самаробнымі аэрасанямі мы з сынам Жанам і сябрамі пачалі яшчэ ў красавіку 2007 года. Праз тры месяцы сабралі іх цалкам. Рухавік паставілі ад матацыкла “Урал”, прапелер зрабілі з дрэва. Унукі катаюцца ўзімку па замёрзлым возерах. Ix радасці няма мяжы!»

У планах Івана Духоўніка — змайстраваць двухмесны аэрасані. “А ўжо потым можна і самалёт зрабіць!” — распавёў мясцовы вынаходнік.

Іван Уладзіміравіч пабываў у сяроды: і на зямлі, і на вадзе, і пад вадой. Вось толькі пакуль у неба не падымайся. Але гэта справа часу. Такому вынаходліваму ча-

лавеку, як Іван Духоўнік, няцяжка будзе зрабіць і свой самалёт.

Самаробныя аэрасані не першы цуд тэхнікі, які ёсьць у распараджэнні сям'і Духоўнікаў. Некалькі гадоў таму Івану Уладзіміравічу ўдалося набыць у асабістасці карыстанне унікальнай ваеннай “амфібіі”. Незвычайная машина можа не толькі праехаць па любой, нават цяжкапраходнай дарозе, але і папросту плавае па вадаёме.

ДАХ ХАТЫ — З ГІЛЬЗ

Наогул, Слонімскі раён славіцца сваімі майстрамі на ўсе руки. Пасля вайны жыхар вёскі Хадзявічы Рыгор Важэйка пачаў будаваць сябе новую хату. Збудаваў яе хутка, а дах вырашыў накрыць гільзамі ад снарадаў. Гэтых гільз на той час у мясцовым лесе валялася шмат. Вясковец запрагаў каня і ехаў у лес. Там ён знаходзіў гільзы, збіраў іх і прывозіў дадому. Потым браў зубіла і штодня высякаў роўненькія кавалачкі металу. А пасля гэтым металам накрыў дах сваёй хаты, веранду і хлеў.

Дарэчы, Рыгор Важэйка меў, як кажуць, залатыя руки. Ён сам зрабіў плуг, барану, сошку, хатнюю мэблю і г.д.

Даўно ўжо памёр Рыгор Важэйка, а ў яго хаце цяпер месціцца вясковы фельчарска-акушэрскі пункт. Але дах хаты пад снарадамі — як новы. “Тысячу гадоў праляжыць”, — кажуць мяскоўцы.

ВОЛЬГА КУЛІЧ

ДАРЕЧЫ

На сённяшні дзень, паводле слоў дырэктара мясцовай станцыі юных тэхнікаў Канстанціна Рэмеза, у Слоніме не так і шмат людзей, якія займаюцца рацыяналізаторскімі распрацоўкамі.

“З кожным годам колькасць такіх майстроў памяншаецца. Людзі ў бізнес кінуліся, прагматызм квітніе. А такіх, якіяробяць штосьці для душы, увасабляюць свае творчыя задумы, практычна не засталося. Ix можна на пальцах пералічыць”, — распавёў Канстанцін Антонавіч.

АБЯЗЛЮДЗЬВАЕ НАВАТ ШКЛОЎШЧЫНА

населеніцтва тут у пачатку 2009 года складала ўсяго 16 080 чалавек. Напярэдадні Другой сусветнай вайны тут пражывала больш як 40 тысяч чалавек, большая частка якіх жыла на вёсцы. Цяпер жа населеніцтва амаль пароўну дзеліцца паміж райцэнтрам і вёскамі. Статыстыка падае, што за перыяд з 1999 года і па сённяшні дзень гарадское населеніцтва Кругляншчыны паменшылася амаль на 8%, а сельскае — ажно на 21,4%.

На бязлюдзде ў раёне значна пайплывала чарнобыльская трагедыя: тут і ад'езд людзей з забруджанай тэрыторыі, і, як гэта далікатна называецца, на туральныя людскія страты.

Населеніцтва Шклоўскага раёна на пачатак года складала 32,1 тыс. чалавек. У 2001-м тут налічвалася 38 тыс. чалавек, у 2006-м — 33 тыс. Як бачым, змяншэнне, на першы погляд, не такое актыўнае, як у іншых раёнах. Але гэта тлумачыцца найперш пэўнымі сты-

муляцыйнымі кlopataмі з боку дзяржавы аб згаданым “мемарыяльным раёне” — гаворка пра нядайна пабудаваны завод газетнай паперы, пра новы мост праз Днепр у бок Копыся, пра новы малаказавод...

Нават па гэтых трох з 21 сельскіх раёнаў Прыдняпроў'я бачна, што агульная тэндэнцыя пагаршэння дэмографічнай сітуацыі ў краіне, на жаль, рухаецца ў трывожным напрамку.

БАРЫС СЯМЁНАЎ

НЕ БЫЛО БЫШАСЦЯ...

14 гадоў таму пачала вяшчанне незалежная
радыёстанцыя 101,2

Нездарма кажуць: не было бы шчасця, ды няшчасце дапамагло. 15 гадоў таму, 10 ліпеня 1994 года, прыйшоў да ўлады Аляксандра Лукашэнка. А 21 ліпеня 1995 выйшла ў эфір Радыё 101,2 – першая ў Беларусі незалежная станцыя, якая вяшчала ў FM-дыяпазоне на беларускай мове. Як і дзіўна, паміж гэтымі дзьвюмамі падзеямі была пэўная сувязь.

Магчыма, некаторыя журналісты яшчэ памятаюць, як падчас першай прэс-канферэнцыі першага прэзідэнта ў яго спыталі пра Беларускую маладзёжную – радыёстанцыю, якая ўваходзіла ў структуру дзяржэлерарадыё. Што там адбываецца? Адбываліся там рэчы датуль нечуваныя. Пасля таго, як галоўнага рэдактара БМ Жанну Літвіну звольнілі, за ёй звольніліся на знак пратэсту амаль усе маладыя супрацоўнікі "маладзёжкі". На яе хвалях падчас выбарчай прэзідэнцкай кампаніі выступалі, сярод іншых, тагачасны прэмьер-міністр Вячаслав Кебіч і будучы прэзідэнт Аляксандар Лукашэнка. На прэс-канферэнцыі ён абяцаў "разабрацца". І яшчэ абяцаў скончыць з цэнзурай.

Абяцанняў не стрымало. Звольненія журналісты на радыё не вярнуліся.

Але замест гэтага яны

Жанну Літвіну нядайна ў чарговы раз перавыбрали старшынёй Беларускай асацыяцыі журналістаў (БАЖ)

начале з Жаннай Літвіной заснавалі першую вольную беларускую радыёстанцыю. Яе слухалі, бо маладыя журналісты гаварылі са слухачом на сучаснай мове, на тэмы, якія хвалявалі грамадства, у тым ліку, палітычныя, перадавалі ў эфір музыку, якую любіла моладзь, жартавалі, эксперыментавалі ў эфіры. Многія палітыкі лічылі за гонар запрашэнне ў сціплую радыёстудню на вуліцы Рэвалюцыйнай. Праўда, "эксперымент" працягваўся нядоўга.

31 жніўня 1996 года Радыё 101,2 зачынілі – нібыта, часова, з тэхнічных прычынаў. Ніхто, аднак, не сумяняўся, што прычынай стала набліжэнне рэферэндума. Гэта была "першая зачыстка

інфармацыйнай прасторы". Потым будуць акцыі пратэсту маладых журналістаў з завязанымі ратамі, пазней

Радыё 101,2 паспела стаць легендай эфіру і такой легендай засталася.

станцыя часова адрадзіцца пад назвай Радыё Рацыя, некаторы час будзе існаваць у інтэрнэце. Але галоўнае не ў этым.

Радыё 101,2 паспела стаць легендай эфіру і такой легендай засталася. Многія ўпершыню пабачылі – дакладней, змаглі пачуць на свае вушы, што радыё ў Беларусі можа быць вольным, непадцэнзурным, дзёрзкім і цікавым, і пры гэтым – сапраўды беларускім. Падобнай

радыёстанцыі дагэтуль востра не хапае на хвалях FM, дзе пануюць папсы ды пустая "разулякалаўка".

І яшчэ. Школу Радыё 101,2 прыйшлі Сяргей Ахрамовіч, Вольга Бабак, Юрась Бушлякоў, Вольга Каараткевіч, Ірына Курапаткіна, Генадзь Кесьнер, Іна Студзінская і многія іншыя журналісты, імёны якіх, без усялякага перабольшвання, вядомыя цяпер на ўсю Беларусь і за яе межамі.

На гэтым радыё выходзілі ў эфір легендарныя праграмы "Джаз – музыка тоўстых" Змітра Падбярэзскага, "Прапок" Каці Камоцкай, гумарыстычнае "Квадракола" Лявона Вольскага. Разам з імі працеваў сапраўдныя магі гукарэжысёрскай прафесіі – Анатоль Додзь, Сяргей ("Шлёма") Лабандзіеўскі, Зміцер Новікаў (ён жа быў і дырэктарам станцыі), Улад-

зімір Сакульскі. Тут высپяла канцэпцыя знакамітага "Народнага Альбома" Міхала Анемпадыстава. Гэты праект не так даўно быў прызнаны "культурнай падзеяй года". Праўда – у суседній Польшчы...

Беларусь яшчэ прычакае час, калі ў эфір выйдуть сто вольных радыёстанцый. Але на пачатку было і застанецца першим у гісторыі Радыё 101,2.

МАКСІМ ПЕШКА

**КАЛІ ВЫ ХОЧАЦЕ ЧЫТАЦЬ НАШУ ГАЗЕТУ Ў ІНТЕРНЭЦЕ І Ў PDF-ВЕРСII,
ЗАХОДЗЬЦЕ НА САЙТ WWW.SVABODABY.NET.**

**КАЛІ ВЫ ХОЧАЦЕ АТРЫМЛІВАЦЬ PDF-ВЕРСIU ГАЗЕТЫ,
ПАВЕДАМЦЕ НАМ НА E-MAIL info@svabodaby.net ВАШ ЭЛЕКТРОННЫ АДРАС.**

Заснавальнік ТАА "Тут і цяпер"

Галоўны рэдактор А. Уласаў (email: info@svabodaby.net)

Адрас г. Мінск, вул. Касцюшкі, 18

Падпісаны ў друку 21:45 15.07.09

Тыраж 299 экзэмпляраў